

SOME SOLUTIONS TO IMPROVE EFFICIENCY OF ETHNIC AFFAIRS IN LAM DONG PROVINCE TODAY

Hoang Van Van

Political Academy, Ministry of National Defense

Email: hoangvanbpvn@gmail.com

Received: 06/5/2023; Reviewed: 18/5/2023; Revised: 23/5/2023; Accepted: 15/6/2023; Released: 21/6/2023

DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/170>

In recent years, Lam Dong province has focused on implementing ethnic affairs in all fields, especially the national target program and specific ethnic policies... On the basis of assessing the characteristics of ethnic minorities, the Party Committee of Lam Dong province has paid attention to the implementation of ethnic affairs with a system of policies and synchronous solutions. Ethnic affairs has been carried out quite comprehensively, thereby contributing positively to socio-economic development, improving people's living standards, infrastructure in rural, deep-lying and remote areas has been gradually invested, production has developed, health care, education, culture, social security are focused and interested; combine economic development with solid defense and security consolidation...

In addition to the achieved results, the state management of ethnic affairs in the province is still facing difficulties and limitations, requiring a system of synchronous solutions to timely and effectively overcome in the context of integration of the country in general and Lam Dong province in particular today.

Keywords: *Solutions; Ethnic affairs; Ethnic minority; Ethnic policy; Ethnic minorities in Lam Dong province.*

1. Đặt vấn đề

Lâm Đồng là tỉnh thuộc Nam Tây Nguyên, là tỉnh có đông đồng bào dân tộc thiểu số (DTTS) sinh sống, có độ cao trung bình từ 800 - 1.000 mét so với mặt nước biển, với diện tích tự nhiên 9.772,19 km²; địa hình chủ yếu là bình sơn nguyên, núi cao, đồng thời cũng có những thung lũng nhỏ bằng phẳng đã tạo nên những yếu tố tự nhiên khác nhau về khí hậu, thổ nhưỡng, thực động vật và những cảnh quan kỳ thú. Trong những năm qua, Đảng bộ và Chính quyền tỉnh luôn dành sự quan tâm đặc biệt đến công tác dân tộc, chính sách dân tộc đối với đồng bào các DTTS trên địa bàn tỉnh...

Công tác dân tộc là hoạt động quản lý Nhà nước về lĩnh vực dân tộc nhằm tác động và tạo điều kiện để đồng bào các DTTS cùng phát triển, đảm bảo sự tôn trọng, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của công dân. Thực hiện chủ trương đổi mới toàn diện đất nước, Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng đã vận dụng sáng tạo chủ trương của Đảng về công tác dân tộc vào điều kiện cụ thể của địa phương, góp phần quan trọng thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của đồng bào DTTS. Tuy nhiên, vẫn còn có những hạn chế cần tập trung tháo gỡ. Thực tiễn thực hiện công tác dân tộc trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng rút ra một số kinh nghiệm bước đầu có thể tham khảo, vận dụng nhằm nâng cao hơn nữa hiệu quả, chất lượng công tác dân tộc đối với tỉnh Lâm Đồng nói riêng và các địa phương trên địa bàn Tây Nguyên nói chung trong bối cảnh

đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế hiện nay.

2. Tổng quan nghiên cứu

Từ trước đến nay, đã có nhiều công trình nghiên cứu về công tác dân tộc, trong đó tiêu biểu là một số công trình nghiên cứu như:

Giảng Seo Phử, “Nghiên cứu lý luận tổng kết thực tiễn quản lý nhà nước về công tác dân tộc từ năm 1986 đến nay”, Nxb. Sự thật, Hà Nội, năm 2015. Công trình nghiên cứu này đã nghiên cứu lý luận tổng kết thực tiễn quản lý nhà nước về công tác dân tộc từ năm 1986 đến nay, đồng thời đánh giá, phân tích, làm rõ nội hàm của quản lý nhà nước về công tác dân tộc, đề từ đó có những giải pháp cơ bản đồng bộ đối với hoạt động quản lý nhà nước về công tác dân tộc trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước hiện nay.

Nghiên cứu về “Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng lãnh đạo thực hiện chính sách dân tộc từ năm 1986 đến năm 2003” của tác giả Đinh Văn Hưng đã đánh giá khái quát và làm rõ những nội dung cơ bản về sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh trong thực hiện công tác dân tộc, rút ra những kinh nghiệm bước đầu làm căn cứ thực hiện công tác dân tộc trong những năm tiếp theo.

Tác giả Nguyễn Văn Nhiên với công trình nghiên cứu “Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng lãnh đạo vận động đồng bào dân tộc từ năm 1991 đến năm 2000”, tác giả đã luận giải làm sáng tỏ chủ trương và sự

chỉ đạo của Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng về công tác vận động đồng bào dân tộc thiểu số trong những năm 1991-2000. Trên cơ sở đó, đánh giá những ưu điểm, hạn chế và chỉ ra những nguyên nhân của ưu điểm, hạn chế đó. Tác giả rút ra một số kinh nghiệm từ quá trình Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng lãnh đạo vận động đồng bào dân tộc để có thể tham khảo, vận dụng trong thời gian tới.

Ngoài ra, còn có một số công trình nghiên cứu của các ngành học khác: Luận văn Xây dựng Đảng “Công tác dân vận của bộ đội địa phương tỉnh Lâm Đồng ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số hiện nay (2008)” của Nguyễn Hữu Ân; Luận văn Xây dựng Đảng “Xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc ở Lâm Đồng hiện nay” (2019) của Đặng Văn Dũng; Luận văn Xây dựng Đảng “Thực hiện chính sách tôn giáo đối với đồng bào theo đạo Tin lành trên địa bàn Lâm Đồng hiện nay (2013)” của Nguyễn Văn Thế; Luận văn Xây dựng Đảng “Vai trò của hệ thống chính trị cơ sở trong thực hiện chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước ở Lâm Đồng hiện nay (2014)” của Vũ Thư... Những công trình nghiên cứu trên là tài liệu có giá trị giúp tác giả kế thừa, góp phần làm rõ nội dung nghiên cứu này.

3. Phương pháp nghiên cứu

Trong quá trình nghiên cứu, các tác giả đã sử dụng các phương pháp lịch sử, và phương pháp lôgic là chủ yếu. Bên cạnh đó, bài viết có kết hợp sử dụng một số phương pháp khác như: Phương pháp so sánh, phương pháp thống kê, tổng kết thực tiễn... Sử dụng, khai thác một số tài liệu, tư liệu liên quan đến công tác dân tộc qua các nghị quyết, chỉ thị, hướng dẫn của Đảng, Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng cũng như các công trình khoa học có liên quan để làm rõ vấn đề nghiên cứu.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Khái quát tình hình dân tộc trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng

Lâm Đồng là một trong 5 tỉnh thuộc vùng Tây Nguyên. Hiện nay, tỉnh Lâm Đồng được tổ chức thành 12 đơn vị hành chính, bao gồm: 02 thành phố (Đà Lạt, Bảo Lộc) và 10 huyện gồm Bảo Lâm, Cát Tiên, Di Linh, Đơn Dương, Đạ Huoai, Đạm Rông, Đạ Tẻh, Đức Trọng, Lạc Dương và Lâm Hà; 147 xã, phường, thị trấn với 1.564 thôn, buôn, tổ dân phố. Dân số tính đến tháng 6/2021 là 1.415.000 người với 47 dân tộc cùng sinh sống, trong đó đồng bào dân tộc thiểu số (DTTS) chiếm 24%. Một số dân tộc có số dân đông như: Cơ-ho, Mạ, Chu ru, Nùng, Tây, Hoa, Mnông... Trên 66 xã và 468 thôn có trên 20% đồng bào DTTS sinh sống, trong đó nhiều thôn, buôn, xã có đồng bào DTTS chiếm trên 80%...

4.2. Sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng về công tác dân tộc

Qua 20 năm thực hiện Nghị quyết 24-NQ/TW ngày 12/3/2003 của Ban Chấp hành Trung ương

Đảng (Khóa IX) về Công tác dân tộc. Chủ trương của Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng về công tác dân tộc thể hiện trong Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng lần thứ X (Nhiệm kỳ 2015-2020) cụ thể là: “tiếp tục thực hiện nghị quyết của Tỉnh ủy về đầu tư phát triển vùng DTTS”. Các ban, ngành, chính quyền các địa phương, cơ quan, đơn vị và toàn hệ thống chính trị trong Tỉnh đến cơ sở phải tiếp tục quan tâm, chỉ đạo thực hiện tốt các chủ trương, chính sách của Trung ương và Tỉnh ủy về đầu tư nguồn lực cho công tác dân tộc; đảm bảo sự bình đẳng, đoàn kết, hỗ trợ đồng bào DTTS phát triển. Ưu tiên đầu tư kết cấu hạ tầng, xây dựng mô hình điểm sản xuất; giải quyết cơ bản tình trạng thiếu đất sản xuất, đất ở. Thực hiện tốt chính sách dân tộc của Đảng; phát huy tốt vai trò già làng, trưởng bản, người có uy tín, các chức sắc tôn giáo trong việc vận động đồng bào DTTS thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng. Khuyến khích bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, bài trừ các hủ tục lạc hậu; có giải pháp hạn chế dân di cư tự do. Xây dựng chương trình, kế hoạch đào tạo, sử dụng cán bộ người dân tộc thiểu số, khắc phục tình trạng hẫng hụt cán bộ.

Về mục tiêu, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Tỉnh lần thứ X xác định là “Phấn đấu giảm tỷ lệ hộ nghèo hàng năm 1,5-2%, trong đó tỷ lệ hộ nghèo vùng DTTS giảm bình quân 2-3%”; thu nhập bình quân đầu người vùng DTTS năm 2020 tăng gấp 2 lần so với năm 2015; 100% trạm y tế đạt chuẩn quốc gia, 95% đồng bào dân tộc thiểu số được cấp thẻ bảo hiểm y tế; 100% đường trục liên xã được nhựa hoá, bê tông hoá và từng bước nâng cấp, mở rộng; 100% thôn, buôn có điện, trên 98% số hộ được dùng điện; trên 95% số hộ được dùng nước hợp vệ sinh; 100% xã, thị trấn, thôn, buôn, tổ dân phố có thiết chế văn hóa - thể thao, nhà trẻ, mẫu giáo, điểm trường tiêu học; giải quyết đất sản xuất, chuyển đổi nghề cho trên 80% số hộ đồng bào DTTS thiếu đất sản xuất; đảm bảo tỷ lệ, cơ cấu, bố trí hợp lý cán bộ, công chức người DTTS trong hệ thống chính trị các cấp; 100% cán bộ, công chức cấp xã là người DTTS được đào tạo, trong đó 60% có trình độ cao đẳng, đại học trở lên.

Về nhiệm vụ và giải pháp: Một là, tiếp tục nâng cao chất lượng, hiệu quả thực hiện dự án, chương trình đầu tư vùng dân tộc thiểu số; huy động, sử dụng hiệu quả các nguồn lực đầu tư trong đó ưu tiên đầu tư hạ tầng kỹ thuật, xây dựng mô hình điểm về sản xuất hỗ trợ, tạo điều kiện phát triển sản xuất; giải quyết cơ bản tình trạng thiếu đất sản xuất, đất ở. Hai là, tiếp tục đẩy mạnh tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên và nhân dân về công tác dân tộc. Quán triệt và tiếp tục thực hiện tốt các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật Nhà nước về công tác dân tộc và các cơ chế, chính sách đối với đồng bào DTTS trong toàn hệ thống chính trị, các tầng lớp nhân dân từ

tính đến cơ sở. *Ba là*, tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện tốt các chương trình mục tiêu quốc gia, công tác giảm nghèo bền vững; huy động, lồng ghép các nguồn lực đầu tư phát triển kinh tế xã hội vùng DTTS. *Bốn là*, chú trọng công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng, phát triển đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức người DTTS phù hợp, đáp ứng yêu cầu về nguồn nhân lực trong từng giai đoạn phát triển. *Năm là*, tổ chức kiểm tra, đánh giá tình hình và kết quả thực hiện công tác dân tộc ở các cấp, ngành. “Tăng cường hiệu lực, hiệu quả công tác quản lý Nhà nước, thường xuyên kiểm tra, đôn đốc, kịp thời giải quyết, tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc ngay tại cơ sở. Tạo điều kiện cho người dân, các tổ chức quần chúng tham gia kiểm tra, giám sát việc thực hiện các cơ chế, chính sách, chương trình, dự án đầu tư ở vùng DTTS”.

Thực hiện chủ trương của Đảng bộ tỉnh về công tác dân tộc. Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân tỉnh, các sở, ban, ngành, Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố tiếp tục tổ chức quán triệt đến toàn thể cán bộ, công chức, viên chức và người lao động Nghị quyết số 24-NQ/TW ngày 28/5/2003 của Ban Chấp hành TW (Khóa IX) về công tác dân tộc; quán triệt Nghị quyết 14-NQ/TU ngày 18/10/2018 của Tỉnh ủy Lâm Đồng về phát triển vùng đồng bào dân tộc thiểu số tỉnh Lâm Đồng giai đoạn 2018 - 2025 và các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về công tác dân tộc. Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân tỉnh và các ban ngành đã ban hành nhiều văn bản triển khai thực hiện công tác dân tộc như: Nghị quyết số 67/NQ-HĐND ngày 08/12/2017 quy định một số chính sách hỗ trợ phát triển sản xuất tại các xã nghèo do ngân sách tỉnh đầu tư thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững giai đoạn 2018-2020, Nghị quyết số 82/NQ-HĐND 11/7/2018 quy định mức hỗ trợ từ nguồn kinh phí sự nghiệp thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững giai đoạn 2016-2020... Về xây dựng đội ngũ cán bộ người DTTS và làm cán bộ làm công tác dân tộc. Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 5106/KH-UBND ngày 29/8/2016 về triển khai thực hiện Đề án phát triển đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức người DTTS trong thời kỳ mới của tỉnh Lâm Đồng giai đoạn 2016 - 2020 và những năm tiếp theo, Kế hoạch số 7610/KH-UBND ngày 21/11/2019 về thực hiện Đề án “Bồi dưỡng kiến thức dân tộc, tiếng dân tộc đối với cán bộ, công chức, viên chức tỉnh Lâm Đồng giai đoạn 2019-2025; phê duyệt danh sách người có uy tín trong đồng bào DTTS tỉnh Lâm Đồng hàng năm”.

Hàng năm, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng tổ chức hội nghị tổng kết công tác dân tộc; Ban Dân tộc và các sở, ngành, địa phương đều có chương trình giám sát chuyên đề, kiểm tra việc thực hiện các chính sách dân tộc trên địa bàn,

qua đó kịp thời tháo gỡ khó khăn, khắc phục những khiếm khuyết trong quá trình tổ chức thực hiện. Công tác thanh tra, giám sát góp phần nâng cao hiệu quả các công tác dân tộc; các chính sách được thực hiện đúng theo quy định, phát huy hiệu quả. Ban Dân tộc đã tham mưu cho Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức Đại hội đại biểu các DTTS lần thứ III (năm 2019) từ cấp huyện, cấp tỉnh; tổ chức hội thi đấu thể thao các DTTS định kỳ 2 năm một lần; tổ chức hội nghị biểu dương người DTTS tiêu biểu, các chức sắc tôn giáo, người có uy tín trong đồng bào DTTS...

4.3. Một số kết quả cụ thể

Sau 20 năm thực hiện Nghị quyết 24-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương (Khóa IX) về công tác dân tộc tại tỉnh Lâm Đồng, đời sống vật chất và tinh thần của người DTTS ngày càng được cải thiện. Cơ sở hạ tầng vùng nông thôn, vùng sâu, vùng xa từng bước được đầu tư, sản xuất có bước phát triển. Công tác y tế, giáo dục, văn hóa, an sinh xã hội được chú trọng... Dưới sự chỉ đạo quyết liệt của cấp ủy đảng, sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị và sự tham gia tích cực của quần chúng nhân dân, công tác dân tộc được triển khai phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương. Nhờ đó, cơ cấu giống cây trồng, vật nuôi tiếp tục chuyển đổi theo hướng phù hợp với điều kiện khí hậu thổ nhưỡng từng vùng và tập quán canh tác của đồng bào. Trình độ sản xuất của bà con có bước phát triển, xuất hiện nhiều mô hình làm kinh tế hiệu quả. Các chính sách đầu tư vùng đặc biệt khó khăn, vùng DTTS đã góp phần phát triển toàn diện, kinh tế của đồng bào ngày một khá, ổn định hơn. Qua đó, đồng bào các DTTS đã biết cách làm ăn, hạn chế tư tưởng trông chờ vào sự hỗ trợ của Nhà nước. Nhiều hộ đã vươn lên thoát nghèo, có cuộc sống ổn định, góp phần giảm khoảng cách về trình độ phát triển giữa các dân tộc, giữa các khu vực...

Trong những năm qua, tỉnh Lâm Đồng có nhiều chính sách hỗ trợ cho đồng bào DTTS trên địa bàn. Tiếp tục ban hành các chính sách nhằm giải quyết kịp thời những khó khăn ở vùng DTTS. Cụ thể như chính sách hỗ trợ trực tiếp cho hộ nghèo, đào tạo nghề, giải quyết việc làm; chính sách trợ giá giống cây trồng; chính sách đối với người có uy tín trong vùng đồng bào DTTS; hỗ trợ học sinh, sinh viên nghèo đang theo học tại các trường đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp trong và ngoài tỉnh; Chương trình 135. Ngoài ra, các ngành, địa phương trong tỉnh còn tập trung chăm lo đến đời sống văn hóa tinh thần cho bà con vùng DTTS như thực hiện chính sách theo Quyết định số 2085/QĐ-TTg về “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào DTTS giai đoạn 2015 - 2025”, “Triển khai các mục tiêu phát triển thiên niên kỷ đối với đồng bào DTTS gắn với mục tiêu phát triển kinh tế, xã hội vùng DTTS”...

Cùng với các chính sách từ Trung ương, tỉnh Lâm Đồng cũng đã thông qua nhiều chính sách về dân tộc và vùng DTTS trên nhiều lĩnh vực. Các ngành, địa phương đã tập trung vận động, tuyên truyền người dân phát triển kinh tế, vươn lên thoát nghèo. Đến năm 2020, GDP bình quân đầu người vùng dân tộc thiểu số của tỉnh Lâm Đồng đạt 45,84 triệu đồng (toàn tỉnh đạt 71 triệu đồng); tỷ lệ hộ nghèo vùng dân tộc thiểu số giảm từ 19,11% năm 2015 xuống 4,8% năm 2020 (toàn tỉnh giảm từ 6,67% năm 2015 xuống 1,35% năm 2020); tỷ lệ hộ nghèo ở huyện nghèo Đam Rông giảm từ 37,11% cuối năm 2015 xuống còn 7,2% năm 2020.

Về giáo dục, cơ sở vật chất từng bước được cải thiện, tỷ lệ kiên cố hóa trường lớp tăng lên theo từng năm học, cơ bản đáp ứng yêu cầu dạy và học. Chất lượng dạy và học được củng cố, kết quả đầu tư tạo nền tảng phát triển giáo dục ngày càng tốt hơn. Đối với lĩnh vực y tế, các địa phương trong tỉnh đã đặc biệt quan tâm tới công tác đầu tư hoàn thiện hệ thống cơ sở vật chất nhằm nâng cao chất lượng chăm sóc sức khỏe cho nhân dân, trong đó chú trọng đến vùng DTTS và vùng đặc biệt khó khăn. Cùng với đó, các chính sách ưu đãi tín dụng, hỗ trợ nhà ở, giải quyết việc làm cho lao động người đồng bào dân tộc thiểu số, giao khoán quản lý bảo vệ rừng... tiếp tục được quan tâm thực hiện, góp phần nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho đồng bào DTTS.

Thực hiện và vận dụng Nghị quyết số 30a/2008/NQ-CP ngày 27/12/2008 của Chính phủ về chương trình hỗ trợ giảm nghèo nhanh và bền vững đối với 61 huyện nghèo, ngoài huyện Đam Rông được đầu tư theo chương trình của Trung ương, tỉnh đã xây dựng Đề án giảm nghèo nhanh và bền vững cho 29 xã và 97 thôn có tỷ lệ hộ nghèo trên 30% để tạo điều kiện thực hiện tốt công tác giảm nghèo vùng DTTS. Thường xuyên điều chỉnh, bổ sung chính sách đối với hộ nghèo và cận nghèo ở các xã nghèo phù hợp với nhu cầu người dân và cân đối ngân sách địa phương đảm bảo nguồn vốn hỗ trợ các xã nghèo, thôn nghèo. Tại các xã và thôn nghèo, có 7.140 hộ được giao khoán bảo vệ rừng, trồng mới 1.200 ha rừng, cây cao su; hỗ trợ phân bón, vật tư, máy nông nghiệp cho 24.600 lượt hộ nghèo, cận nghèo; khai hoang, phục hóa 575 ha đất; 3.655 hộ được hỗ trợ vật nuôi, chuồng trại; 200 hộ được hỗ trợ chuyển đổi ngành nghề, trên 8.000 người được hỗ trợ học nghề; xây dựng 3 công trình đường giao thông, 2 hội trường thôn.

Thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, đến hết năm 2020, tỉnh Lâm Đồng đã có 104/111 xã (chiếm 94%) đạt chuẩn nông thôn mới. Có 4 huyện được công nhận huyện đạt chuẩn nông thôn mới (Đơn Dương, Đức Trọng, Đa Tịch, Cát Tiên), thành phố Đà Lạt, Bảo Lộc công nhận hoàn thành xây dựng nông thôn mới. Đặc biệt,

huyện Đơn Dương là một trong 5 huyện trong cả nước được Trung ương chọn thực hiện nông thôn mới kiểu mẫu về ứng dụng công nghệ cao theo hướng thông minh giai đoạn 2018-2025.

Về đội ngũ cán bộ, tổng số cán bộ, công chức, viên chức người dân tộc thiểu số trong biên chế từ cấp tỉnh đến cấp xã là 3.658/31.454 người, chiếm 11,63% (công chức cấp tỉnh, cấp huyện: 110/2.311 người, chiếm tỷ lệ 4,76%; viên chức trong đơn vị sự nghiệp: 3.016/26.236, chiếm tỷ lệ 11,5%; cán bộ, công chức cấp xã: 532/2.907, chiếm tỷ lệ 18,30%). Trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cán bộ, công chức, viên chức người dân tộc thiểu số: 02 tiến sĩ, 41 thạc sĩ, 2.128 đại học, 849 cao đẳng, 631 trung cấp, 20 sơ cấp, 36 chưa qua đào tạo.

Bên cạnh kết quả đạt được, tuy nhiên tình hình công tác dân tộc của tỉnh Lâm Đồng còn một số khó khăn, hạn chế như: nguồn vốn đầu tư cho vùng DTTS còn dãn trải, chưa tập trung, hiệu quả đầu tư chưa cao; công tác giảm nghèo chưa thật sự bền vững; công tác quy hoạch sắp xếp, bố trí dân cư, đầu tư trong vùng DTTS thực hiện còn chậm; công tác dân vận trong vùng DTTS tuy đã được tăng cường, song vẫn còn nhiều hạn chế, tồn tại...

4.4. Giải pháp nâng cao hiệu quả công tác dân tộc ở Lâm Đồng hiện nay

Một là, phối hợp chặt chẽ giữa cấp ủy đảng, chính quyền các cấp, ban ngành, đoàn thể của tỉnh trong hướng dẫn, đôn đốc kiểm tra việc thực hiện các chương trình mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng an ninh ở vùng DTTS.

Theo đó, cần tăng cường bám sát cơ sở vùng DTTS của tỉnh để nắm bắt tình hình các phát sinh, vướng mắc nhằm chủ động xử lý, giúp hệ thống chính trị cơ sở phát triển đúng định hướng và ổn định. Đồng thời, tổ chức tuyên truyền quán triệt một cách sâu rộng các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về phát triển kinh tế-xã hội vùng DTTS, về xây dựng khối Đoàn kết toàn dân tộc. Vận động nhân dân các DTTS xóa bỏ các phong tục tập quán lạc hậu, giữ gìn phát huy bản sắc văn hóa tốt đẹp, ý thức tự lực vươn lên, chủ động tiếp cận các phương pháp sản xuất mới, biết chi tiêu khoa học, tiết kiệm; chính sách về quản lý, bảo vệ rừng, không xâm phạm đất rừng; chính sách về dân số kế hoạch hóa gia đình, về bình đẳng giới... và phổ biến các chương trình, dự án, các chính sách hỗ trợ trực tiếp, gián tiếp đang thực hiện ở địa phương để nhân dân nắm bắt, chủ động tham gia và tham gia giám sát...

Hai là, nâng cao vai trò trách nhiệm của cơ quan quản lý nhà nước về công tác dân tộc, phối hợp với các sở ngành, địa phương liên quan, trong triển khai thực hiện các nhiệm vụ như: Thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng DTTS và miền núi giai đoạn 2021-2025, theo

tinh thần Nghị quyết 88/2019/QH14, theo đó tập trung hướng dẫn, đôn đốc các địa phương tổ chức rà soát, phân định vùng đồng bào DTTS và miền núi theo trình độ phát triển; xác định các dân tộc còn nhiều khó khăn, có khó khăn đặc thù giai đoạn 2021-2025, theo đúng tiêu chí quy định tại Quyết định số 33/2020/QĐ-TTg ngày 12/11/2020 và Quyết định số 39/2020/QĐ-TTg ngày 31/12/2020 của Thủ tướng Chính phủ. Đồng thời, tổ chức thực hiện có hiệu quả Đề án giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng DTTS; thực hiện tốt việc phát huy vai trò của già làng, trưởng bản, người có uy tín theo Quyết định số 12/2018/QĐ-TTg ngày 06/3/2018 của Thủ tướng chính phủ; tổ chức bồi dưỡng kiến thức dân tộc đối với cán bộ, công chức, viên chức trên địa bàn tỉnh theo tinh thần Quyết định số 771/QĐ-TTg ngày 26/6/2018 của Thủ tướng Chính phủ; thực hiện tốt Đề án hỗ trợ thông tin tuyên truyền về dân tộc, tôn giáo theo Quyết định số 219/QĐ-TTg ngày 21/02/2019 của Thủ tướng Chính phủ. Triển khai thực hiện có hiệu quả các Dự án thành phần được giao trong Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế-xã hội vùng DTTS và miền núi giai đoạn 2021-2025 sau khi được cấp thẩm quyền phê duyệt. Thực hiện tốt chính sách trợ cấp xã hội cho học sinh, sinh viên người DTTS đang học tại các trường Đại học, Cao đẳng, Trung học chuyên nghiệp và Đại nghề.

Ba là, chủ động nắm bắt tình hình vùng đồng bào DTTS, làm tốt công tác kiểm tra, giám sát các chương trình, chính sách, dự án trên địa bàn tỉnh. Đề xuất, kiến nghị với Trung ương để có những thay đổi hợp lý đối với các chính sách trong giai đoạn tới. Công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy, chính quyền các cấp đối với công tác dân tộc là cơ sở nâng cao hiệu lực hiệu quả các chương trình, chính sách của Nhà nước và của địa phương, đặc biệt là các chương trình đầu tư ở vùng đồng bào DTTS và miền núi. Thông qua công tác kiểm tra, giám sát sẽ kịp thời phát hiện những vướng mắc, tồn tại, giúp các cấp chính quyền, cơ quan tham mưu kịp thời điều chỉnh để chính sách phù hợp với từng giai đoạn và thực tiễn ở địa phương.

Bốn là, chú trọng xây dựng và củng cố hệ thống chính trị vùng đồng bào DTTS vững mạnh; giữ vững an ninh quốc phòng; xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức làm công tác dân tộc ngày càng chuyên sâu nghiệp vụ, kiện toàn bộ máy hoạt động của các phòng chuyên môn thuộc Ban Dân tộc. Tổ chức tiến hành rà soát, điều tra cơ bản về thực trạng tổ chức và hoạt động của hệ thống chính trị cơ sở ở các vùng DTTS, từ đó xây dựng quy chế, chương trình hành động, hoạt động cho phù hợp với từng vùng, đặc điểm từng dân tộc. Chú ý việc sơ kết, tổng kết, trao đổi học tập kinh nghiệm, xây dựng mô hình điểm để nhân ra diện rộng. Quan tâm xây dựng và thực hiện tốt công tác quy hoạch,

đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng các nguồn cán bộ phải gắn với đặc điểm từng vùng, từng dân tộc. Có chiến lược về đào tạo, sử dụng cán bộ người DTTS và cán bộ vùng DTTS, vùng sâu, vùng xa trên địa bàn tỉnh. Ưu tiên phát triển nguồn cán bộ là người DTTS. Có chính sách sử dụng, đãi ngộ tốt hơn đối với đội ngũ cán bộ người dân tộc và cán bộ làm công tác dân tộc.

5. Thảo luận

Để thực hiện có hiệu quả công tác dân tộc thời gian tới, cấp ủy, chính quyền các cấp tỉnh Lâm Đồng cần tập trung đẩy mạnh công tác giáo dục tuyên truyền, tạo đồng thuận trong phát huy nội lực nhằm phát triển kinh tế-xã hội vùng DTTS. Các ngành và chính quyền các cấp triển khai Đề án phát triển kinh tế-xã hội vùng DTTS tỉnh Lâm Đồng giai đoạn 2021-2025 sát thực tế, phù hợp với điều kiện của địa phương. Tăng cường và giữ vững an ninh chính trị, thúc đẩy các hoạt động về lĩnh vực văn hoá - xã hội, giữ gìn và phát huy bản sắc văn hoá dân tộc... trong vùng DTTS.

Đối với cơ quan chuyên trách về công tác dân tộc và đội ngũ cán bộ làm công tác dân tộc từ tỉnh đến cơ sở phải nêu cao tinh thần trách nhiệm, tự giác nghiên cứu các chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước về lĩnh vực dân tộc; tăng cường bám sát cơ sở, chủ động liên hệ, phối hợp tốt với các ban, ngành, địa phương để tham mưu Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân tỉnh, cấp ủy, chính quyền địa phương cụ thể hóa các mục tiêu, phương hướng thực hiện các nhiệm vụ phát triển kinh tế-xã hội gắn với thực hiện hiệu quả công tác dân tộc. Đồng thời, tổ chức xây dựng chương trình, kế hoạch, lịch công tác một cách cụ thể để chỉ đạo, hướng dẫn, đôn đốc triển khai thực hiện một cách kịp thời, có hiệu quả các nhiệm vụ đã đề ra.

6. Kết luận

Lâm Đồng là tỉnh có nhiều dân tộc cùng sinh sống, là địa bàn có vị trí chiến lược quan trọng về chính trị, quốc phòng, an ninh của cả nước. Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Tỉnh ủy, chính quyền các cấp, công tác dân tộc trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng đã trực tiếp thúc đẩy phát triển kinh tế-xã hội, giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, cải thiện và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho đồng bào dân tộc thiểu số; xây dựng và củng cố ngày càng vững chắc hệ thống chính trị cơ sở vùng DTTS; khối đại đoàn kết toàn dân tộc ngày càng được tăng cường... Tuy nhiên, còn một số hạn chế nhất định cần giải quyết bằng hệ thống giải pháp đồng bộ trong thời gian tới. Đó là cơ sở để tỉnh Lâm Đồng nâng cao hơn nữa hiệu quả công tác dân tộc và chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước tại địa phương, góp phần xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới hiện nay.

Tài liệu tham khảo

- Ban Cán sự Đảng Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng. (2018). *Tổng kết 15 năm thực hiện Nghị quyết 24-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (Khóa IX) về công tác dân tộc*. Báo cáo số 277-BC/BCSĐUB ngày 06/4/2018. Lâm Đồng.
- Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. (2011). *Công tác dân tộc*. Nghị định số 05/2011/NĐ-CP ngày 14/01/2011. Hà Nội.
- Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng. (2015). *Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng lần thứ X (Nhiệm kỳ 2015 - 2020)*. Lâm Đồng.
- Hung, Đ. V. (2004). *Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng lãnh đạo thực hiện chính sách dân tộc từ năm 1986 đến năm 2003*. Luận văn Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng, Hà Nội.
- Nhiên, N. V. (2012). *Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng lãnh đạo vận động đồng bào dân tộc từ năm 1991 đến năm 2000*. Luận văn Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng, Hà Nội.
- Phù, G. S. (2015). *Nghiên cứu lý luận tổng kết thực tiễn quản lý nhà nước về công tác dân tộc từ năm 1986 đến nay*. Hà Nội: Nxb. Sự thật.
- Tỉnh ủy Lâm Đồng. (2018). *Phát triển vùng đồng bào dân tộc thiểu số tỉnh Lâm Đồng giai đoạn 2018-2025 và định hướng đến năm 2030*. Nghị quyết số 14-NQ/TU ngày 08/10/2018.
- Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng. (2009-2019). *Kỷ yếu trình bày báo cáo kết quả công tác dân tộc từng giai đoạn (2004 - 2009, 2009 - 2014, 2014 - 2019)*.
- Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng. (2009). *Kỷ yếu Đại hội đại biểu dân tộc thiểu số tỉnh Lâm Đồng lần thứ I*.
- Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng. (2014). *Kỷ yếu Đại hội đại biểu dân tộc thiểu số tỉnh Lâm Đồng lần thứ II*.
- Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng. (2019a). *Kỷ yếu Đại hội đại biểu dân tộc thiểu số tỉnh Lâm Đồng lần thứ III*.
- Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng. (2019b). *Văn kiện Đại hội đại biểu các dân tộc thiểu số tỉnh lần thứ III, giai đoạn 2014-2019*. Lâm Đồng.
- Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng. (2021). *Thực trạng phát triển đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức người dân tộc thiểu số giai đoạn 2016-2020*. Lâm Đồng.

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC DÂN TỘC Ở TỈNH LÂM ĐỒNG HIỆN NAY

Hoàng Văn Vân

Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

Email: hoangvanhvpvn@gmail.com

Nhận bài: 06/5/2023; Phản biện: 18/5/2023; Tác giả sửa: 23/5/2023; Duyệt đăng: 15/6/2023; Phát hành: 21/6/2023

DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/170>

Những năm qua, tỉnh Lâm Đồng đã tập trung triển khai thực hiện công tác dân tộc trên tất cả các lĩnh vực, nhất là chương trình mục tiêu quốc gia và các chính sách dân tộc đặc thù... Trên cơ sở đánh giá tình hình dân tộc thiểu số, Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng đã quan tâm thực hiện công tác dân tộc với hệ thống chủ trương và giải pháp đồng bộ. Công tác dân tộc được triển khai thực hiện khá toàn diện, từ đó góp phần tích cực trong phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống người dân, cơ sở hạ tầng vùng nông thôn, vùng sâu, vùng xa từng bước được đầu tư, sản xuất có bước phát triển, công tác y tế, giáo dục, văn hóa, an sinh xã hội được chú trọng; kết hợp phát triển kinh tế với củng cố quốc phòng - an ninh vững chắc... Bên cạnh những kết quả đạt được, quản lý nhà nước về công tác dân tộc của tỉnh vẫn còn gặp những khó khăn, hạn chế cần có hệ thống giải pháp đồng bộ khắc phục kịp thời, hiệu quả trong bối cảnh hội nhập của đất nước nói chung và tỉnh Lâm Đồng nói riêng hiện nay.

Từ khóa: Giải pháp; Công tác dân tộc; Dân tộc thiểu số; Chính sách dân tộc; Đồng bào các dân tộc thiểu số tỉnh Lâm Đồng.